

ECONOMIE ACADEMY

Havo | Vwo
Basis formulelijst

www.economie-academy.nl

Domein D: Markt

- **Totale opbrengst | Omzet:**
- $TO = \text{prijs} \times \text{afzet}$ $TO = p \times q$

- **Break Even Punt (BEP):**
- Totale Opbrengst = Totale Kosten
- $TO = TK$ $GO = GTK$
- $GO = GTK$ is ook break even want $GO = TO / q$ en $GTK = TK / q$
- Het BEP niet verwarren met het evenwichtspunt waarbij $Q_v = Q_a$ (vraag = aanbod)!

- **Maximale totale winst:**
- $MO = MK$
- Totale Winst = Totale Opbrengst - Totale Kosten
- $TW = TO - TK$

- **Elasticiteiten | Prijselasticiteit van de vraag**
- Formule = % verandering van de vraag / % verandering van de prijs
- *De uitkomst van deze formule geeft aan met hoeveel procent de vraag verandert als de prijs met 1% verandert. Als de prijselasticiteit bijvoorbeeld -0,8 is, dan verandert de vraag met -0,8% als de prijs met 1% stijgt. Ik vind persoonlijk prijsgevoeligheid een beter woord dan prijselasticiteit.*

- **Conclusies prijselasticiteit van de vraag:**
- Uitkomst < -1 (dus -1,5 of -2) dan is het product prijselastisch
- Uitkomst tussen de -1 en 0 dan is het product prijsinelastisch

- **Elasticiteiten | Inkomenselasticiteit van de vraag**
- Formule = % verandering van de vraag / % verandering van het inkomen
- *De uitkomst van deze formule geeft aan met hoeveel procent de vraag verandert als het inkomen met 1% verandert. Als de inkomenselasticiteit bijvoorbeeld +1,4 is, dan verandert de vraag met +1,4% als het inkomen met 1% stijgt. Ik vind persoonlijk inkomensgevoeligheid een beter woord dan inkomenselasticiteit.*

- *Conclusies van de inkomensgevoeligheid:*
- Uitkomst een negatief getal dan is het een inferieur product
- Uitkomst tussen de 0 en 1 dan is het een primair product
- Uitkomst groter dan 1 dan is het een luxeproduct

- **Elasticiteiten | kruislingse prijselasticiteit van de vraag**
- Kruislingse prijselasticiteit van de vraag = % verandering van de vraag product X / % verandering van de prijs product Y

- *Conclusies van de kruislingse prijselasticiteit van de vraag:*
- Uitkomst positief dan zijn de substitutieproducten (concurrenten)
- Uitkomst negatief dan zijn het complementaire producten

- **Consumentensurplus:**
- Het consumentensurplus is in de grafiek meestal een driehoek. Als je het consumentensurplus moet berekenen moet je de oppervlakte van de driehoek uitrekenen. Dat doe je als volgt:
- De oppervlakte van een driehoek = $1/2 \times \text{basis} \times \text{hoogte}$

Domein E: Ruilen over de tijd

- **Samengestelde interest:**
- $\text{beginbedrag} \times (1 + \text{rentepercentage} / 100)^{\text{aantal perioden}} = \text{eindbedrag}$
- Denk eraan: als het rentepercentage per jaar is gegeven, dan wordt het aantal perioden ook in jaren uitgedrukt. Dus bijvoorbeeld €10.000 gedurende 6 jaar tegen 7% rente per jaar op een spaarrekening zetten levert een eindbedrag op van:
- $\text{Eindbedrag} = 10.000 \times (1 + 7 / 100)^6$ Eindbedrag = $10.000 \times (1,07)^6$

- **Tekorten van de overheid:**
- Begrotingstekort = inkomsten overheid - uitgaven overheid
- Financieringstekort = begrotingstekort - aflossing staatsschuld
- Een financieringstekort veroorzaakt een TOENAME van de staatsschuld. Bij een financieringoverschot neemt de staatsschuld AF.

Domein H: Welvaart en groei

- **Toegevoegde waarde:**
- Bruto toegevoegde waarde = omzet - inkoop van grondstoffen - inkoop diensten van derden
- Netto toegevoegde waarde = bruto toegevoegde waarde - afschrijvingen
Netto toegevoegde waarde = loon + rente + pacht + winst (dit zijn de beloningen voor productiefactoren)

- **Economische kringloop:**
- De pijlen in de economische kringloop stellen geldstromen voor!
- Algemene regel: wat er bij een economische sector (bv gezinnen) binnenkomt is altijd gelijk aan wat er bij hetzelfde vakje uitgaat.
- $Y=C+B+S$
- $Y=C+I+O+E-M$
- $(S-I) + (B-O) = (E-M)$ S-I = spaarsaldo particuliere sector B-O = overheidssaldo E-M = saldo op de betalingsbalans $(S-I) + (B-O) =$ nationale spaarsaldo

- **Quotes:**
- Loonquote = loon werknemers / BBP x 100%
- Arbeidsinkomensquote = (loon werknemers + toegerekend loon zelfstandigen) / BBP x 100%
- Winstquote = winst / BBP x 100%
- Vermogensquote = (winst + pacht + rente) / BBP x 100%
- Staatsschuldquote = staatsschuld / BBP x 100%
- Algemene regel: **quote** betekent delen door het nationaal / binnenlandse inkomen of nationaal / binnenlands product. Je moet de quote niet verwarren met een quotum. Dat is namelijk een hoeveelheid goederen die maximaal mag worden ingevoerd.

Domein I: Goede tijden, slechte tijden

- **Verkeersvergelijking van Fisher: $MxV=PxT$**
- M = geldhoeveelheid V = omloopsnelheid P = prijsniveau T = reële productie
- Als er in de verkeersvergelijking links iets stijgt, bijvoorbeeld de geldhoeveelheid M , dan moet rechts ook iets stijgen. Meestal is dat eerste wat dan rechts stijgt de reële productie. Pas als de grenzen van de productiecapaciteit zijn bereikt gaan de prijzen omhoog (P neemt toe).

- **Nominaal inkomen, inflatie en koopkracht: $NIC / PIC \times 100 = RIC$**
- NIC = indexcijfer nominaal inkomen PIC = indexcijfer prijzen RIC = indexcijfer reëel inkomen
- Opletten: in deze formule kan je alleen INDEXCIJFERS invullen, dus geen procenten!

- **Wat kentallen van de arbeidsmarkt:**
- Arbeidsproductiviteit = totale productie in aantallen producten / aantal werknemers
Arbeidsproductiviteit = totale productie in Euro's / aantal werknemers
- Les arbeidsproductiviteit:
<https://www.youtube.com/watch?v=NLgnE5YyIHI>
- Loonkosten per eenheid product = loonkosten / arbeidsproductiviteit
Indexcijfer loonkosten per eenheid product = indexcijfer loonkosten / indexcijfer arbeidsproductiviteit $\times 100$
- P/A ratio = werkgelegenheid in personen / werkgelegenheid in arbeidsjaren
- De P/A ratio zegt iets over de mate waarin er op de arbeidsmarkt in deeltijd wordt gewerkt. Is de P/A ratio bijvoorbeeld 1,23. Dan betekent dat er gemiddeld 1,23 personen nodig zijn om één full time baan (1 arbeidsjaar) te vullen.

ECONOMIE ACADEMY

Video-uitleg top 10 formules:

